

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya :

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közles után 6 filler (3 krajczar) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ...kor. 32.— | negyed oldal ...kor. 8.—
fél oldal ... » 16.— | nyolczad oldal » 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

A bujdosók emlékezete.*

Szól a költő:
«Halljátok-e, micsoda hang?
Tárogató hangja!
Zöld erdőben, sík mezőben
Ugyan ki rikatja?
Nagy Rákóczi, lelke zendül
A búvó szellőben,
Nagy Rákóczi, lelke zúg-búg
A futó felhőben.» (Pósa.)

Messze keletről, a Márvány-tenger partjáról hazahoztuk a nagy bujdosó fejedelemnek és társainak földi maradványait. Ezen maradványok egykor oszlopai voltak azon fajmagyar emberi testnek, melyben ihletett lélek, a hazaszeretet igazi lelke lakozott; így a munkási váraszszony: *Zrínyi* Ilona és fia: *II. Rákóczi* Ferenc, a nagyasszony második férje: *Thököly* Imre erdélyi fejedelem, *Eszterházy* Antal vitéz kuruc tábornok, szarvaskendi *Sibrik* Miklós udvarmester és *Bercsényi* Miklós kurucfővezér, mint a hazaszeretet vértanúi szerepelnek a magyar történelem lapjain, kik a szabad nemzet eszméje által lelkesítve rántottak kardot az önkény ellen; vagyont, életet feláldozva e célért: Szabad Magyarországra!

Szabad Magyarorszáért küzdtek ők kurucuk táborában s nem rajtuk mult, hogy a majthényi síkon a szűz Mária képével himzett Libertas lobogó az ármány, az ellen kezébe jutott. A szabadságért folytatott küzdelem, ha leveretett is, de ha az eszmének mély erkölcsi alapozata van: az nem hal meg soha. Az erkölcsi alapozat pedig annál biztosabb, annál szilárdabb, minél jobban átjárja részeit a hit szava a krisztusi tanból, mely megtanít a hazáért élni és halni.

Azok a hősök, kiknek porlandó tetemeit a nemzet vágyakozása, szebb jövő reménye kísért haza fejedelmi pompával, kiknek nagy szelleme

* Bertalan Vince, az esztergomjárasi r. kath. tanítói kör elnökének beszédéből.

kigöngyölgeti a lobogót, máglyákat, fákyákat gyűjt örömtüzként az éj világosságába, megszólítja a tornyok zenéjét, hálaadó és engesztelő áldozatra hív, akik iránt a nemzeti hődotlat minden igaz magyarban osztatlanul megnyilatkozik, akiknek eszméiért Golgotát járt a magyar — lelkesedni nemzeti feladat. Azok a hősök a nemzet igaz hősei, kikhez hasonlóan lelkesedni, tenni, cselekedni nemzeti és erkölcsi kötelesség! Nemzeti és erkölcsi kötelessége a magyar kath. tanítói karnak is, melynek hazaszeretete átöröklött hagyomány, megerősítve attól az időtől, mikor nemzete a keresztvíz alá hajtotta a fejét.

Ez a megerősítés nem tőr egyebet, csak a hazaszeretetet, mely az Isten szeretetével egy és ugyanaz! Nem tévelyeg a nemzetköziség fogalmába burkolt hazátlanságban; nem száll abba a végtelbe, a hol a hivatás elvont fogalom, a munkakör kenyérkereseti ág eszupán.

A magyar katolikus tanítók karának eszmeköre magasabb légkörből való. Onnan, hol a Hunyadiak, Zrínyiek, Rákóczi és Kossuth szellemei öröködnék a nemzeten s akiknek önfeláldozásából merítve a nemzet a szabadság, a fajszeretet fogalmának tartalmát, öntudattal, nemzeti büszkeséggel ójtja, csepegteti a hazaszeretetet, az istenfélelmet, a nemzet meg-megújhódó sarjába: a gyermekbe, az ifjúságba.

Ennél nagyobb, magasztosabb, fenségesebb eszme, munkakör nincs, nem fog létezni, ha még úgy bizonyítják is azt az új morál lovagjai.

Tudomány, istenfélelem és szívérzelem nélkül; morál természettudomány alapján chimera!

Látjuk az idők jeleit. A társadalom forrong. Zabólatlan kezd lenni. «Egyre-másra túlulnak elő a tömegek az új proféták zászlói alatt. Talán a hazáért? Talán istenfélelemmel? Hisz, ha azért és azzal?

De nem azért, sem azzal, hanem ily célokért: kenyeret, látványosságot, kéjt, gyönyört munka és szorgalom nélkül.

A munka immár nem erény, nem nemesítő

eseteket s ha kell, áldozat, hanem kényszereszköz oly célok elérésére, melyekben az Isten képeire teremtett embermunkás, mint érzéki ember él, minden magasabb eszményi hivatás nélkül.

És található volna-e a magyar katolikus tanítói karban olyan, ki az új próféták követőinek vallja magát?! Igaz magyar katolikus tanító nem, soha, de katolikus iskolában működő oly tanító talán igen, kinek mint a féreg véste magát a kételkedés rettenetes bűne lelkébe s így rabjává vált az individualis szocializmus, hazaszeretet nélkül való törekvéseinek, amit a Magyar Tanítók Országos Bizottságának, vagy mondjuk, egyesületének nyomán az abaujtona-vármegyei általános tanítói testület tűzött ki forradalmi zászlóul, mikor a szociáldemokratizmus karjaiba vetve magát, eltért hivatásától és józan ésszel meg nem indokolható oly szakszervezetté alakult, amely munkakörében: a gyomor szükségleténél, a munkaszüneten, sztrájkon kívül kizár minden néven nevezendő nemesebb irányzatot és célt.

Mely szomorúság vesz erőt rajtam, mikor szent hivatásához hűtlenséget látok a magyar tanítói kar egy részében. Az nyilvánult meg a magyarországi állami tanítók országos közgyűlésén első ízben, mikor kimondották, hogy a néveléstudomány kérdéseit nem művelik addig, míg fizetésük tetszésük szerint rendezve nem lesz. Hasonlóképpen jelentette ki a kényszert, a terrorizmust a Magyar Tanítók Országos Bizottságának elnöke, *Kozma* László a kulturminiszterhez intézett beszédében, amelynek egyenes folyománya az abaujtonai eset.

Élenk cáfolata volt ennek a magyar katolikus tanítók augusztusi országos gyűlése, melynek munkássága tudományosan és szakavatottan megadta az utat, a nemzeti öntudat és fajszeretet ápolására, fenntartására és fejlesztésére, hogy a nagy nemzeti védelem munkájához meghatározza a módozatokat és az igazi, a hazafias szociális problémák megfejtését előmozdítsa. És ehhez hozzájárult az esztergom járási római katolikus tanítói egyesület is, azon terjedelmes javaslatával, mellyel *Miklóssy* József kartársunk mélyen átgondolt indokolással az országos gyűlés elé vezérelt.

Pedig-pedig mennyivel kisebb összegű ellátásban és mily sérelmekkel tetőzött megrövidítésekben részesül a katolikus tanító ezúdszerint is az állami tanítókkal szemben!

Amde köteleességtudásban, hazaszeretettben amazoknál magasabban, szilárdabban áll, mert hiszi és vallja és pedig a nemzeti küzdelemhez hiven és tántoríthatatlanul, hogy a nemzeti kormány és abban a közoktatásügy elén álló *Apponyi* Albert gróf abbéli kijelentése, hogy a nemzetnek a tanítókkal szemben becsületbeli tartozása van s ezen tartozás ki fog egyenlítődni: teljesülni fog, mert teljesülnie kell, ezt a nemzeti közoktatás érdekei követelik.

Igaz, hogy várni nehéz, és ebben a szenvedés, a nélkülözés könnyei nem száradnak fel, de inkább várni és szenvedni — ami ugye fog soká tartani, mintsem jól jegyezzük meg: önmagunk hazaszeretetét kétségbe vonatni, vagy zsákmányul dobni annak a hazátlan szocializmusnak, mely ha — ne engedje Isten — uralomra jut, még mostohább fog elbánni a tanítókkal, mint a kimult liberális rendszer, mely a felekezeti tanítók fizetését tekintet nélkül a megváltozott viszonyokra, 600 korona minimumban állapította meg, nyugdíjgyűket pedig akként rendezte, hogy két törvényt önkényes szabályrendelettel egymással ellentétbe helyezett. Amit azonfölül adott, azzal csak fokozta az aránytalanságot, amely egy képzettségben kisebb kvalitású írrok és tanító között áll fenn.

Az a szocializmus pedig, amely a nemzetköziség emlőin nő fel, az, ha reá szorul is a tanítóra, de zsarnoka lesz, mint minden intézmény, amely céljainak elérésére a terrorizmust veszi igénybe.

Azok táborába mi nem mehetünk. Őket nem követhetjük. A mi terünk a keresztény nemzeti szocializmus, mely a nemzet nagyjai iránt hódolattal viseltetik, emléküket ápolja, eszméit megőregbiti, él, dolgozik s ha szükség van reá: bujdosik vagy meghal a hazáért!

Ez is szocializmus, de nemzeti!

Lágy szelől kél napkeletről nyugatra. Hősök, kurucok szellemei térnek képzeletünk ábrándos világába: jön *Rákóczi*, *Bercsényi* és társai, a szabadság küzdelemben szerzett szenvedés megdicsőült hősök szellemei, hogy mi, a kortársak unokái a lethargiából felocsultan, erősbítjük a honszerelmet, elűzve tőlünk minden kísértetet, mely a jónak látszatával rabbilincsbe verhet.

Hozzák a tetemeket, hogy az édes haza lágy ölen pihenjenek.

Hozzák! Önkénytelen ajkamra tolul a konstantinápolyi lazaristák gyönyörű kiserőlevelének azon része, melyben felkiált: «Rákóczi lelke! Ki írná le a te szépségedet, ki tudna szavat adni annak a hatalmas érzeménynek, melyből te erőt meritettél. Ki tudja már, csak te, kit hazának nevez az emberi nyelv! Csak anya ismeri a fia szívet, a fia lelkét. Magyarok hazája ismeri fiait».

Igenis ismeri. Ismerjük mi, magyar katolikus tanítók is s mert ismerjük, hivek maradunk azon nagy eszmékhez, amelyekért harcolni, bujdosni és meghalni tudtak őseink, kiknek emlékezetét szent kegyelettel ápoljuk önmagunkban és a gondviselésünkre bízott tanítványokban, az ifjúságban és népünkben.

Mert hivek maradunk a hősök, a bujdosók, a vértanúk eszméihez, mert mint magyar kath. tanítók ebbéli hivatásunktól el nem térhetünk, vegyük ajkunkra a költő intelmét:

«Hazádnak rendületlenül, légy hive ő magyar!»

Vigyázzunk!

Az abauj-tornai tanítók meggondolatlan eljárása általános visszatetszést keltett a magyar tanítói karban. A tanítóknak nincs szükségük semmiféle szak-szervezetre. Az ő szervezetük a *tanító-egyesületek és körök*.

Karolja föl ezen tanítói intézményeket minden tényező és akkor a tanítóság megoldja a maga szociális földadatait. Ily értelemben több közlemény érkezett lapunkhoz, melyekből közöljük a következőket:

A «Népnevelő» mult évi egyik számában «Az államosítás következményei» cím alatt egy cikk jelent meg, melyben elmondottam, hogy mily veszedelmesnek tartom nemzetünkre nézve a hitvallásos iskolák szertelen államosítását. Kartársaim előtt föl-tartam a francia zuhlott állapotokat, melyek alapja az iskolák nagymérvű államosításában gyökeredzik.

Kifejtettem, hogy mint rombolta össze iskoláinak államosításával a jobb sorsra érdemes francia nemzet az igazi erkölcs és hazai ideál alapját s mint lett a francia iskola a kozmolita szocializmus játék-szerévé.

Midőn azt a cikket közzétettem, még csak föl-tenni sem mertem, hogy alig egy év mulva akad edes hazánkban vármegye, melynek tanítósága a francia tanítóság habéraitra áhítozik s megyei gyűlésén kimondja, hogy *szükségesnek tartja, hogy az iskolában terjesszék a szocializmus elveit*, továbbá azt is, hogy az egyesület alakuljon át szakszervezetté *es csatlakozzék a szervezett munkásokhoz*.

Megleppenéssel olvastam a napilapok hasábjain ezt a hírt. Kezdetben azt hittem, hogy valami hatás-hajhászó riporter agyában született meg az egész és vártam a kassai tanítóság cáfolatát. Sajnos, ez a cáfolat még nem jelent meg s így a dolog valóban megtörtént.

Végtelenül sajnós és eléggé nem kárhóztatható ez a határozat, mely egy sötét folt a magyar tanítóság hazafiságtól duzzadó testén s a magyar tanítóság egy részének szellemi zuhlását jelenti.

Tehát már mi is oda jutottunk, hogy akad közöttünk olyan, akinek pénz a lelke, pénz a teste, pénz mindene. Tehát vannak közöttünk is olyanok, kik világpolgároknak vallják magukat s megtagadják a nemzeti ideált és edes jó anyánk, a magyar föld szeretetését. Vannak, kik kívánják a kozmopolita irány terjesztését s így mételevt akarnak ültetni a hazafias érzés helyett a gyermeki szivekbe.

Forduljunk el megvetéssel ezen eszmék terjesztőitől, mivel azok az elvek, melyeknek szószólóivá lettek, edes hazánk sírját vannak hivatva megásni.

Engem csak az a tudat vigasztal, hogy az ügynevezett hivatalos tanító-egyesületeknek, amilyen az abauj-tornamegyei tanító-egyesület is, tagjai leginkább állami és községi tanítók. Így föltehetem, hogy ezen határozat elfogadói között egy sincs olyan, aki hitvallásos iskolánál működik. Föltehetem ezt annál is inkább, mivel az ott elfogadott határozatot tulajdonképen már a Budapesten tartott gyűlésükön is hangoztatták, míg a mi gyűléseinken erről szó, hála Istennek, nem esett és remélem nem is fog esni.

Tehát csupán az állami tanítóság egy töredéke az, mely reá lépett arra a lejtőre, amelyen a francia tanítóság az örvénybe siklott.

Mi, a hitvallásos iskolák tanítói, ezen rombolást

összetett kézzel nem nézhetjük. Igyekezünk tehát a magyar kulturát fenyegető veszedelmes lavinát lelekezésénél megsemmisíteni. Nem szabad többé az ügynevezett hivatalos tanító-egyesületek gyűléseiről hiányoznunk. Legyünk ott mindig és mindnyájan s igyekezzünk az ilyenféle határozatok hozatalát megakadályozni és a rossz útra térni akaró kartársainkat az örvénybe rohanástól visszatartani. Ez kötelességünk. Ezt követeli tőlünk edes hazánk és valóságos meggyőződésünk.

Vigyázzunk! A többség még velünk van. Igyekezünk ezt a többséget megtartani s ne engedjük a *haza ideálját pellengérré állítani s a gyomort fölébe helyezni a haza fogalmának*.

Nagyvárad.

Szentkereszty Tivadar.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Az iskolaszék hatóság! A m. kir. Kuria fontos döntvényt mondott ki mostanában. Kimondta azt, hogy a felekezeti iskolaszék is hatóság s tagjainak akadályozása veszélyes fenyegetéssel törvényes működésükben, hatóság elleni erőszak. Erről a döntvényről a «Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár» most megjelent számában a következő közleményt találjuk: Indokok: Sz. Gy. vádlott az iskolaszéki közgyűlésen, annak hangoztatásával, hogy az iskolaszéki tagok megválasztását nem engedik meg, a kandidálandó iskolaszéki tagok névjegyzékét báró J. G. római katolikus plebános, iskolaszéki elnök kezéből erőszakosan kiragadta, eközben az iskolaszéki elnököt a gyűlés helyiségéből való kidobásával, az asztalnak és székeknek felfordításával, összetörésével, a megválasztandó iskolaszéki tagoknak megverésével és azzal fenyegette, hogy az elnök lesz az első, aki a közgyűlés helyéről futni fog; V. J. vádlott pedig ugyenezen alkalommal az öklével az asztalra ütve, az iskolaszéki elnökkel szemben fenyegető állásba helyezkedve, a csengettyűt annak asztalához hozzávágta s az időközileg megválasztott iskolaszéki tagoktól szülő névjegyzéket Sz. I. iskolaszéki jegyző kezéből elkapta és azt összetépte. C.: Ezek a tények a Btk. 165. §-ában foglalt rendelkezésnél fogva büneslekményt képeznek azért, mert kifejezetten «a népiskolai hatóságokról» szóló 1876. évi 28. t.-c. 1. §-a azon hatóságok között, amelyek a népiskolaügyi «közizgatását» eszközlik, az iskolaszékeket is felsorolja, a törvény 11. §-a pedig a felekezeti iskolaszék alakítását is kényszerítőleg elrendeli: mert továbbá a törvény az iskolaszékek között, az állami, községi vagy felekezeti jellegét tekintve, a hatáskörükbe utalt teendőket illetőleg különbséget nem tesz, eme teendőket pedig a 13. §. akként szabályozza, hogy az iskolaszékek nemcsak gondozó tevékenységet fejtenek ki, hanem rendelkezési joggal is bírnak. Mihez képest a felekezeti iskolaszékek is a törvény hatáskörükbe utalt teendők végzésénél a Btk. 164. §-ában említett közigazgatási hatóság lévén, a hatóságok részére általában biztosított büntetőjogi oltalom alatt állanak; másrészt pedig a használt fenyegetés a Btk. 167. §-ban megjelölt veszélyes fenyegetésnek ismérveit tartalmazván: a valóban elfogadott tények és imént kifejtettek szerint vádoltak a hatóság küldöttségét alkotó iskolaszéki elnököt és jegyzőt, az iskolaszéknek választás utján szándékolt megalakításában, tehát a törvény meghagyásának végrehajtásában erőszak és veszélyes fenyegetés által akadályozták. (M. kir. Kuria 1906. május 10. 49.224 B.)

EGYESULETI ÉLET.

Meghívó. A «Párkány kerületi róm. kath. egyesület» Párkányban az iskola helyiségében f. hó 27-én a következő tárgysorozattal tartja meg rendes őszi közgyűlését: 1. Félkilenc órákor ünnepélyes szentmise. 2. Kilenc órákor a gyűlés kezdete. Elnöki megnyitó. 3. II. Rákóczi Ferenc emlékezete. Fölolvaasa: *Osváld Lajos*. 4. A ta-

vasi gyűlés jegyzőkönyvének fölolvasása és hitelesítése. 5. Emlékbeszéd boldogult Juhász Bela volt köbhígyarmati főtanító és kántor fölött. Tartja: *Stampay János*, 6. Beszámoló az Orsz. Kath. Tanítógyűlés tevékenységéről. Előadja: *Lett József*, 7. A tanítók erkölcsi és anyagi helyzetének javítása érdekében történendő eljárásra teendő javaslat, kapcsolatban az általános szervezkedéssel. A választmányi gyűlés megbízásából kidolgozta és előadja: *Lett József*, 8. Az üresen levő tiszti állások betöltése. 9. Indítványok. Kéménd, 1906 október 19. *Küesera Gyula* egyesületi elnök.

Tanítói gyűlés. Az *esseg-hatvani* egyesült tanítói kör ez évi nagygyűlést f. hó 4-én tartotta Szirákon. A gyűlést megelőzőleg *Kraemer János* egyleti elnök, tb. kanonok szentmisét olvasott, egyben imát mondott fölséges apostoli királyunkért, kinek e napon névünnepe volt. Miután a Himnusz éneklésével a gyűlést elnök úr megnyitotta, sajnálkozását fejezte ki, hogy sokan távol maradtak a gyűléstől a mai időben — ugymond, — midőn minden téren az egyesületi élet oly szép lendületet vett. Az egyleti ügyek elintézése után *Gáspáry József* verségi kántortanító tartotta meg lelkes beszámolóját a III. orsz. kath. tanítói nagygyűlésről, hol mint kongresszusi kiküldött volt részt. A beszéd hatása alatt *Kosiczky* esperes úr, a közgyűlés hangulatát tolmácsolva jegyzőkönyvi köszönetet indítványoz az előadónak. A gyűlés érdekes tárgya volt *Gusztin Mihály* verségi tanító fölolvasása: «A kivándorlásról». Fölolvasó alapos készütségre valló tudással gyűjtötte össze tapasztalatait, szomorú világításba helyezvén a kivándorlás okait s annak édes hazánkra oly káros kihatását. Az orvoslás módját a tanítóság szociális tevékenységében keresi; e végből buzditóan lelkesedve szól a népmentés szociális eszközeiről, egyben elítélvén a demokraciát Istent s hazát tagadó elveit és eszközeit, s azok elleni küzdelemre buzdit. Ezután a tisztújítás következett. Világi elnöké *Pinter Jesse* jobbágyi kántortanító, főjegyzővé *Gáspáry József*, jegyzővé *Gusztin Mihály* verségi tanító, pénztárnoknak *Galbács János* csécei kántortanító, könyvtárnoknak *Sipos Jenő* sziráki kántor, áll. tanító választattak meg. Egyleti főjegyző ismerteti a felső-patai tanítói kör memorandumát a fizetésrendezés ügyében. Elnök ezután az orsz. kath. segélyalap ügyét ajánlja. Kimondja a gyűlés, hogy minden tanítótól elvárja, hogy a segélyalap tapjánál belepjen. Az Esztergomban föllálítandó kath. tanítói árvaházra gyűjtést indítanak. Verseg. *Gáspáry József* egyleti főjegyző.

IRODALOM.

A Szent-István-Társulat következő újabb kiadványait ajánljuk:

Legendák könyve. Költemények. Idegen irodalmakból fordította *Gyulay Ágost*. Kiadja a Szent-István-Társulat. Gyulay Ágost műfordításai már ismeretesek az irodalomban. Színesség, magyarosság és formai hűség jellemzik. Szívesen fogadhatjuk tehát ezt a kötetét, amely a nyugati irodalom gyöngyeiből negyven legendát vagy legendás verset tartalmaz. Értékes olvasmányt nyújt ezzel Gyulay minden költészetkedvelőnek, az ifjúságnak pedig alkalmas szavalókönyvet. A legendakötet szép vászonkötésben jelent meg, élén a rózsás szent Erzsébet képével. Ára fűzve 2 korona, kötve 3 korona 60 fillér. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában Budapest (VIII., Szentkirályi-utca 28.)

Iskolások énekeskönyve. Összeállította *Vargyas Tivadar* székesfővárosi hitoktató. Budapest, a Szent-István-Társulat kiadása, 1906. Ára 20 fillér. Ebben a könyvecsékben *Vargyas Tivadar* hitoktató összegyűjtötte az összes templomi énekeket, melyek a katolikus istentiszteletek alkalmával szokásosak, valamint a legszükségesebb imádságokat. A tanulóknak tehát nagyon hasznos ez az o'csó kis könyv. Ára puha vászonkötésben 20 fillér.

Egy új Kempis Tamás. Kempis Tamás világhírű műve «Krisztus követéséről» magyar nyelven többféle kiadásban forog közkezen. Annak a kívánságnak, hogy le-

gyen egy Kempis-fordításunk, mely egyfelől zamatos magyarságú, de másfelől teljesen hű maradjon az eredetinek némesak gondolataihoz, hanem — amennyire azt a magyar nyelv génusza engedí — szavaihoz is: szóval, amely midőn tökéletes magyarságú, mégis megtartja a hű fordítás jellegét is, ennek a kívánságnak akart eleget tenni a Szent-István-Társulat, midőn most kiadta az ő magyar Kempisét. A fordításra *Platz Bonifác* dr. vállalkozott, a ki gördülékeny magyarsággal, de lehetőleg szóhíven adta vissza a latin eredetit. Ára különféle kötések szerint 1 K, 1 K 60 fill. és 2 K 80 fill.

Magyar-német imádságokönyv. A Szent-István-Társulat kiadásában magyar és német imakönyv jelent meg. Címe: *Keresztény katolikus imakönyv*. Nyilvános és magánajtatosság számára szerkesztette dr. *Ochaba A. János*, esztergomi főegyházmegei áldozópap. Ez a két-nyelvű imakönyv nagy szolgálatot tehet annak, aki természetesen anyanyelvén szívesebben imádkozik, de azért magyar vagy német nyelven is akarja tudni az illető imát vagy szent éneket. Nagy szolgálatot tehet olyan félig magyar, félig német családban, aminő ma elég van Magyarországon, amelynek ifjabb tagjai már elmagyarosodtak, de öregebbjei még németül tanultak imádkozni. Kétségtelen jó szolgálatot tesz különösen ott, ahol a templomok nyelve még mindig vegyes és németül is énekelnek. Ebben az esetben a kétnyelvű imakönyvvel bíró hívő minden akadály nélkül vehet részt az ájtatos gyűléseken énekében. Árak 3, 5 és 6 korona a különféle kötések szerint.

A «Családi Regénytárban» a Szent-István-Társulat kiadásában két újabb kötet jelent meg. A 47. számú *Generáció megtérése* C. Lamiraudie francia elbeszélő műve. Geneviève tiszta, szép alakja, valóságban is némes és kedves lelke, amely érdekesnek látszó külső burkolattal lefejtve, oly vonzó bájossággal, fehéren áll előttünk, minden némes izlésű olvasónak megnyeri tetszését és érdeklődését. Ez a kis regény érdekességénél és tisztaságánál fogva, minden fiatal nő könyvespolcának kedvesége lehet. — A 48. számú *Spanyol képek* címen, D. Louis Coloma öt elbeszélését és helyzetrajzát adja. Jándi Bernardin fordította. Coloma híres munkái közül nálunk még kevés ismeretes. Igazi realista író, aki nem fél belemarkolni a bűn üstökébe sem. E tekintetben mintája lehet annak, hogy miképpen lehet megegyeztetni a realitásra törekvő modern irányt az abszolút erkölcsi céllal és tartalommal. Nem esik abba a hibába, hogy moralizáljon, csak ritkán enged tért szubjektív megjegyzéseinek, de velásgézi erővel festi alakjait. Sok benne a szatira és a világfájdalom s e tekintetben legjobb e kötetben a Jour, amely a világ könnyelmű ítélkezését és megszólását markáns vonásokkal szatirálja. Nemzeti is, amennyiben a spanyol élet háttérét mindig látjuk műveiben s annál érdekesebb és eredetibb. Egy-egy kötet ára kötve 1 korona.

A Szent-István-Társulat kiadásában újabban a következő népiratkák jelentek meg: **Lourdesi emlékek.** Irta *Varga Damján*. (223. sz.) Két év múlva ötvenéves jubileuma lesz a lourdesi jelenésnek. A katolikus közönség világszerte annál nagyobb áhitattal fog feleje fordulni és hitéből, kegyeletéből annál erősebben virágnak föl majd a megújult léleknek és erkölcsi életnek új, szebb hajtása. Ezt célozza *Varga Damján* kis füzeté is, amelyben megismerhetjük röviden Lourdesnek történetét s az ottani fölemelő vallásos cselekvények teljes képét. Több szép kép díszíti a füzetet, amelynek ára 40 fillér.

A majomszeretet, vagy ne rontsd meg a gyermeked. Két elbeszélés. Irta: *Szokoló István*. (232. sz.) Hasznosan oktatja az olvasót ez a kis füzet, milyen káros, ha minden esintalanságot megenged, vagy mentegetni igyekszik a rövidlátó szülő. Ára 16 fillér.

A kisgazda lova. Irta: *Mócsy László*. (235. sz.) Ára 24 fillér. Hasznos útmutatást ad a jó helyes nevelésére és a vele való bánásra nézve. Ajánlandó ez a kis útmutatás a lovattartó földműveseknek. E könyvek megrendelhetők a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában Budapest (VIII., Szentkirályi-utca 28.)

A
Megb
cegn
terj
Orsz.
györ
Az ú
a ma
eddig
a ma
Is
szent
megy
igazg
B
jőke
hogy
rók k
lettel
utat,
is é
közö
E
Gere
Gyev
Vilm
III. k
ban
dező
rend
mide
nagy
képz
sz. k
érthe
a né
adat
és n
De ő
tént
zett
tarto
volt
nagy
véle
Meg
mint
rend
vény
meg
hogy
ségé
dalm
Csal
jelsz
örön
I
Mik
a né
isko
hely
ker
A m
tarto
sége
ségr
el va
kan
tekin
pléb
inté
besz
Kár
gérő

VEGYESEK.

Az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács egyházi elnöke. Megbízható forrásból értesítenek, hogy a bibornok-hercegprímás, gróf Zichy Gyula püspök védnök-elnök előterjesztésére, az augusztusi nagygyűlésen újból alakult Orsz. Kath. Tanügyi Tanács egyházi elnökévé dr. Szentgyörgyi *Jordán* Károly apát-pléb. urat kegyesen kinevezte. Az új elnököt őszinte szeretettel és tisztelettel üdvözlő a magyar kath. tanítószög az egyházi elnöki székben, mert eddigi működésével csak tiszteletet és becsületet szerzett a magyar kath. népoktatás országos intézményének.

Iskolaigazgató-kinevezés. Gróf Zichy Gyula pécsi megyéspüspök, *Feut* Ferenc székszárd-újvárosi plébános, szentszéki ülnököt a székszárdi róm. kath. népiskolák igazgatójává nevezte ki.

Barkóczy üdvözlése. Az esztergom főegyházmege jókeői esperesi kerület papsága őszi gyűlésén elhatározta, hogy báró *Barkóczy* Sándor miniszteri tanácsost, a tanárokkongresszusán mondott megnyitó beszédéért, tisztelettel üdvözlő, midőn is nemes intencióval megmutatta az utat, miként kell a benső meggyőződésnek a közélet terén is érvényesülnie és szembeszállania a hitetlen vagy közömbös iránnyal.

Egy kis felvilágosítás az «Egyházi Közlöny» nek. *Gerely* József tapintatos szerkesztésében megjelenő tekintélyes egyházi lap egyik szeptemberi számában *Guzsvenitz* Vilmos esztergomi tank. igazgató a magyar kath. tanítók III. kongresszusáról igen meleg hangon ír, de végső sorokban — megszívlelésül a jövőre — oly tanácsokat ad a rendezőségnek, amelyekre talán mégsem adott okot épen a rendezőség. Nagyon szubjektív tapasztalatra helyezkedik, midőn a tárgysorozat összeállítását okolja azért, mert a nagygyűlés az ő előadásának csak szorosan véve a tanítóképzőkre vonatkozó részét kívánta meghallgatni. Az eset az, hogy *Guzsvenitz* V. igazgató határozottan és félreérthetetlenül «A nemzeti öntudat és fajszertet nevelése a népoktatási intézetekben» c. tételhez a tanítóképzők feladatára vonatkozólag kéretett föl előzőleg hozzászólól és nem előadól egy teljesen külön előadás megtartására. De ő ezt valószínűleg másképen értelmezte és ezért történt az, hogy terjedelmes felolvasásából — külön kifejezett kérésre — csak szorosan véve a képzők nevelésére tartozó részt adhatta elő. Ez azonban egy konkrét eset volt s így nem általánosítható az olyképen, mintha a nagygyűlés tagjai bárhogyan is korlátozva lettek volna, véleményük avagy tanulmányaik szabad kifejtésében. Megjegyzésünk különben az, hogy *Guzsvenitz* V. igazgató, mint az orsz. kath. Tanügyi Tanács tagja, a nagygyűlés rendezésében szintén résztvesz s így tanácsait ott is érvényesíthette volna, mert az ilyféle nyilvános kritikák, még ha jogosultak volnának is, alkalmasak viszont arra, hogy az önzetlen munkásoknak nyújtott elismerés őszinteségét gyöngítsék és az ellentétes sajtónak amugy is «fájdalmas érzést keltő» rosszindulatú kritikáját erősítsék. Csak szeretet és egymás erősítése a munkában, ez legyen jelszavunk, mert ez biztosította III. nagygyűlésünknek örömmel is tapasztalható sikereit.

Esterházy Miklós népiskolái. Herceg Esterházy Miklós óriási uradalmanak minden nagyobb majorjában a nép vallásának megfelelően katolikus jellegű pusztai iskolát létesít, ingyenes oktatással. Elhatározása már több helyen valóra vált s nem régen avatták föl fényes ünnepség keretében a Csátár-majorban az új hercegi népiskolát. A majorban mintegy 200 lélek él s egyházilag Csornához tartozik. Az új iskola díszes tanítói lakkkal s melléképülésekkel mintaszerű s a költséget nem kimélő áldozatkészségről tesz tanuságot. Az intézet minden modern eszközzel el van látva. Az új iskola megáldását dr. Balics Lajos apátkanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő végezte. A minden tekintetben sikerült ünnep rendezését Poller Endre csornai plébános és Bizer Mihály csornai káplán látták el. Az új intézet megáldása után dr. Balics Lajos eszmegazdag beszédet tartott. A nagyhatású beszéd után dr. Pacséri Károly, mint kir. tanfelügyelő szólott az iskolák jelentőségéről, azok fontos hatásáról. Végül pedig Sugár Sándor

mondott köszönetet dr. Balitsnak fáradságáért a megjeleneteknek a kitüntető részvételért.

Samassa egri biboros érsek intézkedése a hit-tani kézikönyvekről. Samassa József egri biboros érsek most adta ki XI. számú körlevelét, melyben tudatja egyházmegyéje papságával, hogy miután az egri elemi katekizmus az új átdolgozásban már két tanéven át használtatott, intézkedett, hogy további fokozatképpen az egri kis katekizmus is átdolgoztassék és az a jelen tanév végéig befejeztessék. Míg a munka elkészül, addig az elemi iskolák III. osztályában is az új kiadású egri elemi katekizmust kell tanítani. Az elemi iskolák felsőbb osztályaiban pedig addig a régi egri kis katekizmus lesz használandó.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A csalári róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik, Lakás, mely áll: 2 padlózott szoba, 1 nyílt konyha, istálló, sertésöl. 1. 3 kat. hold 1459 □-öl föld és rét, kataszt. tiszta jövedelem 27 kor. 2. Legeltetési jog: 2 drb szarvasmarha, 2 drb sertés 8 kor. 3. Kert. 4. 8 ürméter hasábfá, ebből 2 iskolafűtésre 96 kor. 5. A föld, rét megmunkáltatására 40 kor. 6. Tandij a mindennapi tan-kötelesek után a 2 kor., 72 kor. 7. Az ismétlősökért a községtől 20 kor. 8. Községi segély 140 kor. 9. 5% községi pótdó 188 kor. 10. Államsegély 128 kor. 11. Ostyasütés 8 kor. 12. Párber minden pár után 1/4 rozs a 20 fillér circa 12 hl. A pályázat kitézetik *október 30-ára*. A folyamodvány csalári iskolaszékre címezve *ft. Morvay Lipót* úrhoz, kékkői kerület alesperes-tanfelügyelőhöz, Nógrád-Varbó betervejlesztendő. Bussán, 1906 okt. 19-én. *Matolay Gyula* bussai plébános. 637 1—1

Egri érseki megye

Bekölcei (Heves m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk. Javadalma: lakás természetben, mely áll 2 szoba, konyha, kamra és melléképületekből: ingatlanosság 2 kat. hold 527 □-öl szántóföld, melynek kat. tiszta jövedelme 16 kor. 38 fill., párber körülbelül 600 kor., deputatumválságból 16 kor., fapénz 114 kor., melyből az iskola is fűtendő, államsegély 256 kor., mint kántornak stólából 10 évi átlag szerint 100 kor. A törvényes ötödéves korpótlék államsegélyből. Kötelessége: a bekölcei róm. kath. népiskolába járó mindennapi és ismétlőiskolásokot a törvények és szabályok szerint tanítani, mint kántornak az összes kántori teendőket végezni, a gyermekeket istentiszteletre vezetni, tanév végével a párberfizetők és a lélekszám összeírását eszközölni s a faiskolát kezelni. A választás *november 5-én* a balatoni (Borsod m.) anyaegyházban fog megtartatni. Vasúti állomás: Eger. A kérények a szükséges mellékletekkel a választás napján személyesen adhatók át. Az állás azonnal elfoglalandó. *Az iskolaszék,* 642 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Rásztocsnói tanítói állásra pályázat. Javadalma: 600 kor. a községi pénztárból és 98 kor. állami segély. Kétszobás lakás, házi kert és 1/4 hold szántó, 6 öl kemény tüzifa a tanító és 4 öl a tanterem részére a fölapiatással. Minden gyermek után 20 fill. beiratási díj. Azon esetben, ha a tanító a részére kihalított 2700 □-olnyi szántót használná, akkor a 600 koronás fizetéséből 60 kor. levona-

tik. Iskolaszolgárol a község gondoskodik. Kötelességei: mindennapi és ismétlőgyermekek tanítása. A folyamodványok Chrenóéra küldendő *november 1-ig*. Chrenóé, 1906. október 19. (Nyitra m.) u. p. Privigye. *Pszotka Ferenc* plébános. 638 1—1

Kassai egyházmegye.

A pányi (Abauj m.) róm. kath. kántortanítói állomás évi jövedelme: 1. 208 kor. államsegéllyel együtt 480 kor. előleges havi részletekben. 2. 10 régi kőből rozs és 51:50 kor. párber címén. 3. 4 öl kemény vegy. tűzifa udvarra szállítva. 4. Egy szekér széna. 5. Stóla átlag 40 korona. 6. Ostyasütés 16 kor. 7. 4 kat. hold és 19 □-öl szántóföld és 1 kat. hold és 1024 □-öl rét és kert hasznélvezete. 8. Tisztességes lakás a szükséges melléképületekkel. A tanterem fűtéséről a gyermekek szülői gondoskodnak. Tanítási nyelv magyar, de a kántori teendőkben a tót nyelv ismerete szükséges. Választási hatánap *november 7-én*. Csak férfitanítók pályázhatnak. *Oleár Ignác* iskolaszéki elnök. 635 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Belaudvarnokai róm. kath. tanítói állomásra *nov. 4-én* pályázat hirdették. Jövedelme: községtől 260 korona, 24 méter keményfa 60 kor., államsegélyből 479 kor., szántóföld 1 kor. Összesen 800 kor. Lakása 1 szoba, konyha és kamra. A magyar és tót nyelvet tudó okleveles tanítók alulírttal jelentkezzenek. *Kuniczky József* esp. plébános, Felső-Vesztenic (Nyitra m.). 645 1—1

Pécsi egyházmegye.

A tolnaozorai r. kath. iskolaszék *november 4-ig* bezaolag tanítónői állásra pályázatot hirdet. Évi javadalmazása 600 kor., és egy szobából álló lakás: másik szoba és kertiletmény fejében 60 korona. Kérvények főt *Pintér Károly* pléb., iskolaszéki elnök úrhoz küldendő. 650 1—1

Szatmári egyházmegye.

Munkács plébánia alsóschönborni filiális róm. kath. kántortanítói állás pályázata. Jó lakás melléképületekkel, 3 mtr. tűzifa 18 kor., stóla 4 kor., hitközségtől 500 kor., államsegély 238 kor., egyházmegyei kegydíj 40 kor. Tanítási nyelv magyar, német nyelv szükséges. Iskolaszékhez címzett folyamodványok *plébániahivatalhoz* Munkácsra *november 20-ig* küldendő. 651 1—2

Szombathelyi egyházmegye.

Hosszúperesztegi (Vas m.) róm. kath. elemi iskolához egyik osztálytanítói állásra pályázat hirdették. Fizesése 700 kor. és 24 kor. takarításra, butorozott szoba, fűtésre elegendő felvágott fa. Kötelességei: díjlevél szerint. Kérvények *okt. 31-ig* adandók be. *Iskolaszék*. 636 1—1

Németújvár nagyközség (Vas m.) róm. kath. iskolájánál osztálytanítói állásra *november 15-ig* pályázat hirdették. Jövedelem: 900 kor., 20 kor. papénz, 10 korona kertiletmény, butorozott szoba, ágyneműn kívül. Kötelessége kisebbeket és ismétlő tanköteleseket tanítani, kántoriakban díjtalanul segédkezni. Tannyelv magyar-német. Az állás december 1-én elfoglalandó. Csak okleveles férfitanítók pályázhatnak. Kérvények *Maitz Jácint* iskolaszéki elnök címére küldendő. 647 1—1

Péternegy (Vas m.) ujonnan föllállított róm. kath. népiskola tanítói állására *november 12-ig* pályázat hirdették. Jövedelme: 394 kor. állami segély, adóhivatalból 36 kor., stóla s egyéb járandóságok értéke 310 korona. Az állás azonnal elfoglalandó. Tannyelv magyar-vend. Kelően felszerelt kérvények az iskolaszék címére küldendő. Pósta helyben. 641 1—1

Váci egyházmegye.

Zagyvarekás (Pest m.) róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdették. Jövedelme: évi 800 kor. s míg természetbeni lakása nem lesz, kertiletménnyel 160 kor. Kötelessége mindennapi és ismétlőosztályok vezetése. Pályázati idő *november 3.* Az állomás azonnal elfoglalandó. Személyes megjelenés előnyös, de útiköltség meg nem térítettik. *Iskolaszék*. 643 1—1

A rákoskereszturi róm. kath. népiskolánál egy tanítói

és egy tanítónői állás megüresedett, melyekre *f. évi nov. 1-ig* terjedő határidővel pályázat hirdették. A fizetés állásonként évi 800 kor., 1—1 szobából álló lakás (az egyik lakáshoz jár konyha és kamra) és 14—14 kor. kertiletmény. Kötelességük: az iskolaszék által kijelölt alsó osztályokban a mindennapi, továbbá a férfitanító a fiú, a tanítónő pedig a leány ismétlőtankötelesek törvényszerinti tanítása. Ismétlőiskola tanítása ellenében egyenként 50—50 kor. díjazást kapnak. Folyamodványok a rákoskereszturi róm. kath. iskolaszékhez *f. hó 31-ig* küldendő. *Az iskolaszék*. 649 1—1

Veszprémi egyházmegye.

Vöröstön (Veszprém m.) róm. kath. kántortanítói állásra *november 6. délelőtt 10 órára* pályázat hirdették. Javadalmazás: kétszobás lakás melléképületekkel és 800 kor. (államsegéllyel együtt), melyből 525 kor. készpénz, a többi földjövedelem, lélekgabona és fajárandóság. A megválasztott még körülbelül 250 kor. mellékjövedelemre számíthat. Kötelességeit a díjlevél írja elő részletesen. Tannyelv magyar-német. Pályázati kérvények, oklevéllel és szolgálati bizonyítványokkal főszerelve *Dr. Gyöngyösi Lajos* vöröstői plébános, iskolaszéki elnökhez *november 4-ig* intézendők. Posta Nagyvácszony. Személyes megjelenés kívántatik. Vöröstő, 1906. október 22. *Dr. Gyöngyösi Lajos* plébános. 640 1—1

A zalaszántói róm. kath. iskolához, az I. sz. osztálytanítói állásra pályázat hirdették. Fizesése 800 kor. havi előleges részletekben, egy butorozott szoba fűtessel. Kötelessége az iskolaszék által kijelölt osztályokat tanítani. Pályázhatnak nők is, kiknek kötelessége a kézimunkatanítás is a leányoknál. Pályázati határidő *november 5.* Kérvények az iskolaszékhez címezve alulírott iskolaszéki elnökhöz küldendő. Az állás azonnal elfoglalandó. Zalaszántón, 1906. október 22. *Hajba Mihály* plébános. 639 1—1

A balatonedericsi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdették *1906. november 15-én délelőtt 9 órára*. Jövedelme: természetbeni lakás, a szükséges melléképületekkel, tandíj és kollektaváltság a közs. bíró által fizetve 320 kor., Laszkalner-alapítványból 47 korona, 1 1/2 kat. hold rét jövedelme 150 kor., földmunkaváltság 23 kor. 20 fill., párber 45 mérő rozs 242 kor., lélekpénz 36 kor., 12 méter tűzifa a házhoz szállítva 84 kor., 4 szekér széna 40 kor., stóla éven át 40 kor., a temető mint kaszáló 30 kor., 4 őr b legeltetési jog 40 kor. Összesen 1052 kor. 20 fill. Ezen fizetésért köteles a megválasztott tanító a kántori teendőket végezni, a mindennapi iskolás gyermekekből a reá eső részt, valamint az ismétlőiskolai tanulókat tanítani. Tannyelv magyar. A választáson személyes megjelenés keretik. Az állás *december 31-én* foglalandó el. Balaton-Ederics, 1906. október 21. *Kellemen Géza* iskolaszéki elnök. 648 1—1

Orgonahangok 900 énekkel diszes kötésben 3, 4, 5 kor. *Molnár József*, Kunszentmiklós. 646 1—2

AZ ÚJ MÓDSZERES RAJZOKTATÁSHOZ
MAZUREK-fele „Tervező-rajzolósi elemek”
 2866-905. sz. min. rendelettel az összes rajzoktatással foglalkozó tanintézetek részére engedélyezve.
 Kisérvő füzettel s 10 színes nyomatu mintalappal:
 I. sorozat elemi iskolák részére 25.— kor.
 II. sorozat elemi iskolák részére 35.— «
 III. sor. felsőbb iskolák részére 45.— «
 Kapható a kiadónál: **POPELLA FERENC** Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30 B. sz. valamint **LAMPEL R.** könyvkereskedésében Budapest, VI., Andrássy-út 21.
 Prospektust bementve küld s kiadó. 625 2—4

Magyar Dallamos Ünnepi Praeludiumok

az összes hangnemekből

írták: főt. Stacke István és Kontor Elek.

E könyv 32 hosszabb dallamos praeludiumot tartalmaz s a magyar katolikus anyaszentegyház isteni tiszteletén kitűnő szolgálót tesz s remesak kar-nagyoknak és kántortanítóknak, hanem mindazoknak, kik az orgonát vagy harmóniumot játsznak — sőt a zongorázóknak is — kedves élvezetet nyújt a fent nevezett s művészi ízléssel kiállított mű. Még a legnehezebb hangnemekben írt praeludiumok is egész könnyű stílusban vannak megkonstruálva. Ára 5 kor., egyházi orgonistáknak és tanítóknak 4 korona.

Megrendelhető kollégánk, a szerző lakeimén:

Kontor Elek Budapest, VII., Csömöri-út 42.

Egyenlitt megrendelhető még a pénz előzetes be-küldése mellett bérmentve:

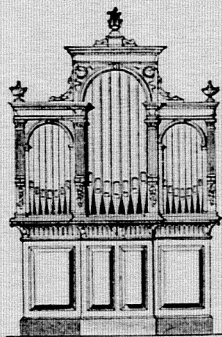
«Hazafias Mária-dalok» (10 dal) ára 3 K tanítóknak 2 K
«Immaculata» (3 dal) ára ... 2 K
«Miatyánk» 12. ezer (2 dal) ára ... 2 K
«Hazánk Nagyszasszonya» (10 dal) 3 K tanítóknak 2 K
«Tanító-Induló» ára ... 2 K tanítóknak 1 K

644.

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmo-
nium építőmester

Egerben.

Ajánlokodom minden-nemű templomi orgona-es harmonium-készítésére a legújabb légnyomatú, (pneumatikus) cső-rend-szer szerint, igen jutá-nyos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javí-tásokat, tisztításokat és hango-lásokat olcsón vállalok el jót-állás mellett.

Közvetlen vétel a gyárból!

Elismert legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás!
Mérsékelt, szabott árak, melyekből nincs
százalékengedmény.

Tanító urak-
nak kényelmes
részletfizetés,
áremelés
nélkül.

15—20 koro-
nás havi rész-
letek, a hang-
szer árának
nagysága
szerint.

A világhírű lipesci

Zimmermann-féle Orgonaharmoniumok

egyedüli szállítója Magyarország-Ausztria részére:

Hörl Nándor Pozsony, Ventur-utca 24.

J. H. Zimmermann lipesci gyáranak képviselője.

Üzletek: Leipzig, Szent-Pétervár, Moszkva, Riga, London.

Képes harmoniumárjegyzék ingyen.

Különlegesség: Igen erős szerkezetű német módszerű
légnyomatú harmoniumok, **igen erős átható
hanggal** egyházi zenekari és iskolai célokra.

Számos elismervény a világ minden tájáról.

Fr. KISS KÁROLY főgimn. tanár 34926. sz. szabadalmat képező

„KAROLIUM“

vér- s pajzstetű, fakukac, poloska és a mézgasodást előidéző
élősdieket irtó szer, mely ezen élősdieket biztosan elpusz-
títja és a fák immunissá teszi.

1 kis üveg ára (200 gramm) ... K 1.—

1 nagy üveg ára (500 gramm) ... K 2.—

50 üveg egyszerre történő megrendelésénél 20% engedmény.

Kizárólagos vezérképviselet a bel- és külföld részére a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Dr. Hets Ödön ügyész úr, aki a szert 2 év óta
használja 70 holdas soroksári gyümölcsösében, a
következő bizonyítványt adta:

Tekintetes Fr. Kiss Károly tanár úrnak Budapest.

As Ön utasítása folytán készített vértetű-keveréket
gyümölcsfáimnál még a múlt év nyarán teljes sikerrel
alkalmazván, készséggel jelentem ki, hogy ezen szer a
körte- és almafákon mutatkozó vértetű kiirtására az
egyedüli biztos szer. A múlt évben bekent fák az idén
mind remeken hajtottak és termőképességüket vissza-
nyerték.

Kiváló tisztelettel
Hets Ödön s. k.

RÁKÓCZI- ÜNNEPÜNK

alkalmából a magas **ISKOLAI ÜNNEPÉLYEK** rendezé-
püspöki kar által elrendelt sere és

MAGÁNHASZNÁLATRA egyaránt alkalmas következő kiad-
vanyainkra hívjuk fel a figyelmet:

II. Rákóczi Ferenc élete.

Irta: Sziklay János dr.

Ára 24 fillér.

Ünnepély-rendező ta-
nitóknak és a nép kö-
zött való nagyarányú
terjesztésre rendkívül
megfelel. ○○○○○○

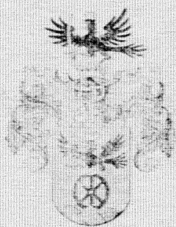
Serdültebb növendé-
kek, kath. legényegy-
letek stb. részére al-
kalmas ünnepi szin-
játék. ○○○○○○

RÁKÓCZIÉRT!

Regényes színmű három felvonásban Rákóczi korából.

Irta: Erdősi Károly.

Ára 80 fillér.

II. RÁKÓCZI FERENC VALLASOS ÉLETE ÉS MUNKÁI

Irta: Fraknoi Vilmos.

Ára 1 korona.

A nagy kath. hazafi
életének és munkái-
nak hű és beható jel-
lemzése. ○○○○○○

A nagy idők hol derűs,
hol borús képei, me-
lyek mindegyike föl-
melegíti lelkesedésre
gyújtja a magyar szívet

Rajzok a kuruc-világból.

A »Családi Regénytár« 9-ik kötete. Irta: Kincz István. Ára vászonkötésben 1 korona.

MAGYAR SZAVALÓ-KÖNYV.

Valogatott költemények fiú- és leányiskolák számára, valamint magánhasználatra.
Összegejté Györffy János. Ára vászonkötésben 1 K 40 fill.

Hazafias, különösen
Rákóczira és korára
vonatkozó költemé-
nyei aktuálissá és
használhatóvá teszik.

II. Rákóczi Ferenc arcképe.

Nagy nyolcadrét, színes alapnyomas. Ára 10 fill. Tömeges rendelésnél árengedmény

A fentiek megrendelhetők: a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapest, IV., Keckeméti-u. 2.